

Vermoedelijk graf van Zwagwesteinder soldaat ontdekt

Speurwerk in Indonesië na jaren belooft

Door Jack Kooistra

LEEUWARDEN — Met aan zijna zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zijn de stofelijke resten van vier vermiste Nederlandse militairen, die eind 1947 zijn omgekomen tijdens de eerste politionele actie in het voormalige Nederlands-Indonësië gevonden. Jarenlang gearanstig speuren door vroegere cameraden leverde uiteindelijk resultaat op. Onder het viertal vindt zich de uit Zwaagwest-inde afkomstige soldaat Harke van der Meulen, die op 4 november 1925 werd geboren in Folsbare in de gemeente Vymbritseradiel.

Alle tot dusver binnengekomen aanvrijzingen zullen vanzelfsprekend op hun juistheid worden gecontroleerd. Zodra na de opgraving en identificatie blijkt dat het inderdaad om de officieel nog steeds als vermist gerestitueerd staande militair gaat, zullen ze worden overgebracht naar een, onder auspiciën van de Oortlogsgravenstichting staand, Nederlands ereveld in Indonesië. Het onderzoek staat thans onder leiding van de militair attaché in Jakarta, kolonel P. H. Meets.

Het oorspronkelijke initiatief tot de actie is afkomstig van de

sergeant J. Wiersma uit Wouterswoude en de soldaat A. Wijma uit Zwagbosch. Met niet aflatende vashoudendheid zijn beide heren enkele malen gewapend met kaarten, patrouillerapporten en ander informatiemateriaal naar kampongs op Java gegaan om de graven van hun vrienden te zoeken. Daarbij is veel medewerking ondervonden van de plaatselijke bevolking, evenals van vele oude kameraden. Ook de autoriteiten in Indonesië verleenden alle mogelijke medewerking om de identificatie zo snel mogelijk te effectueren. Op advies van de attaché zijn de vindplaatsen in de omgeving van de plaats Ardjowinangoen volledig afgebakend.

Onzekerheid

Alle betrokkenen rond een zaak, die na ruim drieënveertig jaar eindelijk een afsluitend karakter lijkt te krijgen, vinden de berging van de slachtoffers vooral een troost voor de nabestaanden. Hun knagende onzekerheid wordt omgezet in de berusting, dat binnen afzienbare tijd een aanwijsbaar graf zal zijn te vinden voor hun omgekomen familielid. "Ik denk dat deze vaststelling het allenbelangrijkste is geweest van onze diverse missies naar Indonesië. Nooit hebben wij de moed opgegeven. Steeds weer werden we als het ware door een onzichtbare hand gedwongen om op zoek te gaan naar jongens, die niet het geluk hebben gehad om weer bij moeder terug te keren na enkele jaren buitengewoon bittere

tropenjaren onder moeilijke en zware omstandigheden", zegt Wijma.

Soldaat Harke van der Meulen tijdens zijn Indiëperiode.

Dank zij een toevalligheid lijkt het mysterie naar een oplossing te zijn gebracht. Een plaatselijke dominee kreeg van enkele "parochianen" de mededeling, dat ze iets meer afwisten van hetgeen zich in november 1947 had afgespeeld.

Uiteindelijk kwam de predikant op het spoor van een man, die rond de gebeurtenissen met de slachtoffers vrijwel dagelijks langs een irrigatiekanaal fietste. Hij had gezien dat tegen een soort strekdam enkele volledig ontwikkelde lijken waren blijven hangen. Ijverster hebben

hoedzaam zorgde de man ervoor dat de lichamen werden geborgen. Daarna begroef hij ze, gemarkeerd door een vers geplante bananeboom. Just door deze bijzondere locatiemarkering, bestudering van oude topografische kaarten uit de jaren veertig en gecombineerd met lezingen van dorpsbewoners en voormalige TNI-soldaten kon de exacte plek enkele weken geleden worden aangewezen.

Naast soldaat Van der Meulen van 3-1 Regiment Infanterie gaat het om de uit Amersfoort afkomstige tweede luitenant Sletsko Hilberand Thijs, de sergeant Hubertus Wilhelmus Rhoen uit Haarlem en de op 31 december 1947 gesneuvelde soldaat Hindrikus Albertus Prenger uit Heerlen. De Limburger behoort tot het onderdeel 2-13 Regiment Infanterie en is geheel los van de drie overigen gesneuveld.

Patrouille

De patrouille uit Ardjowinangoen zou een opdivingsmanoeuvre uitvoeren via kampong Boendel en contact maken met de afsluiting. De militaire operatie zou om ongeveer 11.00 a 11.30 uur moeten zijn voltooid. De uit één officier, één onderofficier, één KNIL-inlichtingen onderofficier en achtien manschappen bestaande patrouille stutte op een vijandelijke guerrillagroep van honderd tot honderdenvijftig man. Luitenant Thijs besloot zich terug te trekken, aangezien de vijand versterkt werd en een omvatingsbeweging uitvoerde. Daartoe stuurde hij sergeant Rhoen met enige manschappen terug, terwijl Thijs zelf de terugtocht dekte. Toen Thijs zich op een bepaald moment oprichtte om de vijand waar te nemen, werd hij door een vijandelijke kogel in de hartstreek getroffen. Hij had zijn maten nog te kennen kunnen geven geen pogingen te doen hem mee te nemen.

Via een irrigatiekanaal trok de patrouille al vurend verder terug. Ondertussen raakten door modder en vuil in de loop en de grindel steeds meer wapens onklaar, terwijl de gevechtskracht van de patrouille verzwakte door enkele gewonden. De positie werd nog hachelijker, nadat uit de kampong Boendel veel met messen uitgeruste mensen toestroomden. Kort nadat sergeant Rhoen tengevolge van een hoofdschot op slag was gedood, braken voor Harke van der Meulen moeilijke momenten aan. Hij raakte zijn gewa-

kwijt en moest ter ernstige uitputting en bewusteloosheid tergelaten in een pong Soesoekan.

Een later naar bied uitgezonden trouille zocht teverliefde van de geestelijke van de vermiste Van der Meulen. Een andere groep maar meer dan een spoor richting irrigatie niet ontdekt. Vermis peloppers, zoals de guerrilla werden gemaegelselept en in poneerd.

In de officiële versie vast begonnen ring maakt tot bekend", werd de naam van Meulen niet opgegeven is achterhaald werden is geweest. moeder ingelicht meester van de gemaedeel, terwijl thans vermissing een van overlijden werd

Om even onbekere ook zijn naam (no op het vorig jaar had in Roermond monument voor de Indonesië. Wanneer onomstotelijk is h staan, zal hierin or den voorziel